

Klinik Senaryolar ve Vaka Tabanlı Sorular

Derya Öztürk-Engin

Sancaktepe Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği

EMEK-2025

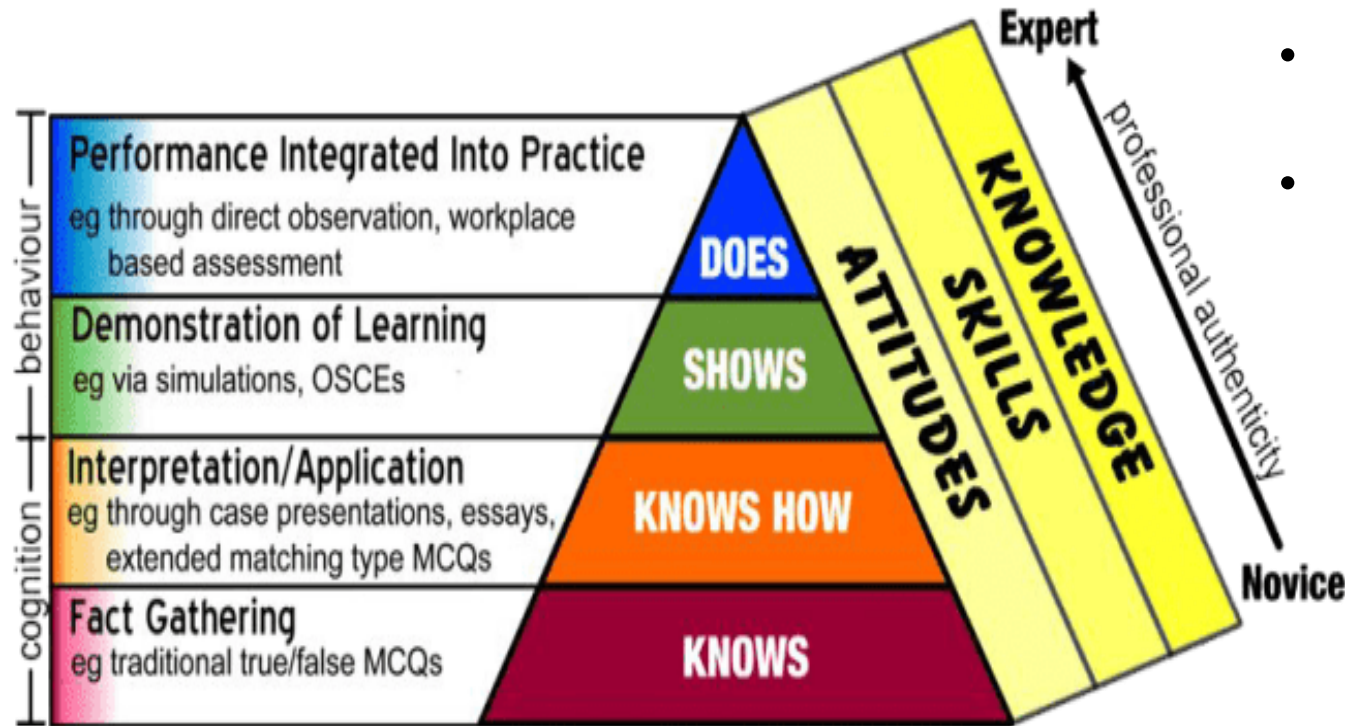
1- Senaryoların Oluşturulması

2- Vaka Tabanlı Soruların Hazırlanması

3- Gerçek Yaşam Uygulamaları ile Bağlantı Kurma

MILLER'S PRISM OF CLINICAL COMPETENCE (aka Miller's Pyramid)

it is only in the "does" triangle that the
doctor truly performs

- Bilgi, tutum ve beceriler her yerde var.
- Ama tabandaki ilk 2 basamak daha çok bilgiyi ölçmeye yönelik
- Üstte 2 basamak ise bilginin yanı sıra tutumlar ve becerileri ölçüyor

Based on work by Miller GE, The Assessment of Clinical Skills/Competence/Performance; Acad. Med. 1990; 65(9); 63-67
Adapted by Drs. R. Mehay & R. Burns, UK (Jan 2009)

1-Klinik senaryo oluşturmak

- Öğrencilerin teorik bilgilerini klinik uygulamalara aktarabilmelerini sağlamak için kullanılan güçlü bir öğretim aracı
- Etkili bir klinik senaryo, gerçek hayattaki bir durumu simüle eder
- **Klinik karar verme, iletişim ve problem çözme becerilerini** geliştirmeyi amaçlar

Öğrenme Hedefleri Belirlenmeli

Senaryo, belirli öğrenme hedeflerini desteklemeli

Öğrenci, ‘menenjitin semptomlarını tanıır ve uygun tedavi planını belirler.’

Hedefler

- Tanı koyma
- Acil müdahale kararları
- Hasta eğitimi

Klinik Durum Seçilmeli

Senaryo gerçekçi, yaygın görülen ya da kritik kararlar gerektiren bir klinik olmalı

Örnek konular

- Bakteriyel menenjit
- Sepsis
- Nekrotizan fasiit

Temel Hasta Bilgileri Tanımlanmalı

Hasta Profili:

- Adı
- Yaşı /Cinsiyeti
- Mesleği/sosyal durumu
- Tıbbi özgeçmişi
- Başvuru nedeni ve süresi
- Semptomların ayrıntısı

Örnek:

- "Ahmet Engin, 25 yaşında, erkek hasta 3 gündür devam eden yüksek ateş, öksürük ve baş ağrısı şikayeti ile acil servise başvuruyor."

Hikaye Kurgusu Yapılmalı

Senaryo akışı

- Hasta başvuru nedeni
- Fizik muayene, laboratuvar bulguları, görüntüleme sonuçları
- Öğrencinin tanı koyması, tedavi planı önermesi

Kritik Nokta: Gereksiz ayrıntılardan kaçınılmalı, ama bilgi eksikliğiyle karar verme teşvik edilmeli

Kritik Karar Noktaları Tanımlanmalı

Senaryoda öğrenciden karar vermesini isteyeceğin noktalar

- Tanı süreci
- Öncelikli müdahale
- Hangi test yapılmalı
- Hasta/ailesiyle nasıl iletişim kurulur?
- Etik veya psikososyal sorunlar var mı?

2- Vaka tabanlı sorular

- Öğrenme hedefi belirlenmeli (öğrenci neyi bilmeli, neyi anlamalı)
- Gerçekçi bir senaryo oluşturulmalı
- Gerekli bilgileri yavaş yavaş verilmeli (İlk başta sadece temel klinik bilgileri sunulmalı)

- **Yüksek düzeyli bilişsel beceriler hedeflenmeli**
- Sadece bilgi hatırlamayı değil; **analiz, karşılaştırma, karar verme** gibi becerileri ölçmeye çalışılmalı
- Örnek: “Bu vakada antibiyotik kesilmeli mi? Neden?”

- **Değerlendirme kriterleri belirlenmeli**
- Cevapların nasıl değerlendirileceğini önceden planlanmalı
- **Bilgiyi doğru kullanma, gerekçelendirme, karar verme kalitesi**
ölçülmeli

Soru türleri

- Çoktan seçmeli
- Açık uçlu
- Sıralama / eşleştirme

Çoktan Seçmeli Olgu Soruları

- Olguda cevaplama da kullanılmayacak **gereksiz bilgiler** yer almamalı
- Cevaplayabilmek için ihtiyaç duyulan tüm bilgiler olguda verilmeli
- Testin tümü olgu temelli sorulardan oluşursa cevaplayıcı zaman açısından zorlanabilir.
- Bu nedenle testteki tüm maddeler göz önünde bulundurularak testin cevaplanma süresi belirlenmeli

Çoktan Seçmeli Olgu Soruları

Kırk dört yaşında erkek hasta bir aydır devam eden halsizlik, iştahsızlık, kansız, sulu ishal şikayeti ile enfeksiyon hastalıkları polikliniğine başvuruyor. Son bir ayda 20 kg verdiğini ifade eden hastanın beş yıl önce HIV enfeksiyonu tanısı aldığı, ancak takibe gelmediği öğreniliyor. Hastanın ateşi 36⁰C, TA 110/50 mmHg, nabızı 80/dk, laboratuvar tetkiklerinde CD4 sayısı 10 hücre/mm³, HIV RNA 650.000 kopya/mL olarak saptanıyor. Dışkı mikroskopisinde lökosit ve eritrosit görülmeyp, modifiye EZN boyamasında kırmızı boyanan ookistler görülüyor.

Bu vakada olası ishal etkeni aşağıdakilerden hangisidir?

- a) *Toxoplasma gondii*
- b) *Giardia intestinalis*
- c) *Cryptosporidium parvum*
- d) *Balantidium coli*
- e) *Strongiloides stercoralis*

Açık Uçlu Olgu Soruları

- Klinik karar verme, analiz ve sentez becerilerini ölçer
- Gerçek yaşam senaryolarına benzer biçimde kurgulanır
- Öğrencinin mantıklı, gerekçeli ve yapılandırılmış cevap vermesi beklenir
- Tanıdan izleme kadar tüm klinik süreci kapsayabilir
- Ezbere dayalı bilgiden çok klinik muhakemeyi değerlendirir

Açık Uçlu Olgu Soruları

- Net ve anlaşılır klinik senaryo içermeli
- Gerçekçi ve öğrencinin düzeyine uygun olmalı
- Birden çok basamaklı düşünmeyi tetiklemeli
- Yanıtlarda **klinik gerekçe** istenmeli
- Ölçülebilir ve değerlendirilebilir olmalı

Açık uçlu olgu soruları

Olgu 1

HIV tanısı 5 yıl önce konmuş ve antiretroviral tedavi (ART) kullanan 42 yaşındaki kadın hasta, son kontrollerinde CD4 sayısında düşüş ve HIV RNA düzeyinde artış ile başvuruyor. Hastanın tedaviye uyumsuzluk öyküsü bulunmamakta.

Soru

Bu durumda hangi olası nedenleri göz önünde bulundurursunuz? ART başarısızlığında nasıl bir yaklaşım izlenmeli, tedavi stratejisi nasıl güncellenmelidir?

Açık uçlu olgu soruları

SORULAR	YANITLAR	PUAN	AÇIKLAMA
Bu durumda hangi olası nedenleri göz önünde bulundurursunuz? ART başarısızlığında nasıl bir yaklaşım izlenmeli, tedavi stratejisi nasıl güncellenmelidir?	ART başarısızlığının başlıca nedenleri şunlardır: İlaç direnci gelişimi İlaç emilim bozuklukları İlaç-ilaç etkileşimleri Adherence (uyum) sorunları (hastanın ifadesine rağmen göz ardı edilmemeli)	20	HIV genotipik direnç testi yapılmalıdır (özellikle RT ve proteaz inhibitörleri için). Kullanılan ilaçların plazma düzeyleri, etkileşim riski ve olası malabsorpsiyon değerlendirilmelidir. Dirence göre uygun rejim değişikliği planlanmalı (genellikle farklı sınıftan ilaçlarla). Tedaviye uyumu artırmak için psikososyal destek ve yakın takip sağlanmalıdır. Direnç gelişmişse; tedaviye entegre şekilde ikincil ART rejimleri (ör. dolutegravir, darunavir gibi) seçilebilir.

Uzatılmış Eşleştirme Soruları

- Klinik senaryoların daha az ipucu ile değerlendirildiği sınavlar
- Daha çok problem çözme ve karar verme becerilerine yönelik
- Seçeneklerin çok olması ipucu verme olasılığını azaltır
- Maddeler kısa olduğundan çok sayıda soru sorulabilir.

Uzatılmış Eşleştirme Soruları

- En uygun tek cevabı seçilmesi gerekir
- Birkaç olası cevap olduğunu düşünebilirsiniz, ancak seçenek listesinden yalnızca bir tane seçilmeli
- Sorular bankada kalır ve sınavlarda tekrar karşınıza çıkabilir.
- Aynı seçenek listeleri farklı test edilmiş senaryolarla tekrarlanabilir.

Uzatılmış Eşleştirme Soruları

- Seçilmiş bir tema grubu (Theme)
- Seçenekler (Options)
- Yönerge (Lead-in)
- Kısa olgu veya hikaye (Items / Scenarios)

Uzatılmış Eşleştirme Soruları - Örnek

Tema: Etken

Seçenekler

- (a) *Campylobacter jejuni*,
- (b) *Candida albicans*
- (c) *Giardia lamblia*,
- (d) *Rotavirus*
- (e) *Salmonella typhi*
- (f) *Yersinia enterocolitica*
- (g) *Pseudomonas aeruginosa*
- (h) *Escherichia coli*
- (i) *Helicobacter pylori*
- (j) *Clostridium perfringens*
- (k) *Mycobacterium tuberculosis*
- (l) *Shigella flexneri*
- (m) *Vibrio cholerae*
- (n) *Clostridium difficile*
- (o) *Proteus mirabilis*
- (p) *Tropheryma whippelii*

Yönerge: Aşağıdaki olgularda sorumlu olan mikroorganizmayı yanda verilen listeden seçerek işaretleyiniz.

Olgu 1: 48 yaşında kronik dispepsi şikayeti olan bir erkek hastada aniden şiddetli karın ağrısı başlıyor. Fizik muayenede palpasyonda genel hasssiyet, sertlik ve rebound hassasiyeti belirleniyor. Abdominal radiografide diyafram altında serbest hava belirleniyor.

Cevap 1: .....

Olgu 2: 45 yaşında bir kadın hasta tekrar eden solunum sistemi enfeksiyonu için antibiyotik verilerek tedavi ediliyor. Hastada hemorajik diare ile birlikte şiddetli karın ağrısı başlıyor. Endoskopide pseudomembranous colitis görülüyor.

Cevap 2: .....

Uzatılmış Eşleştirme Soruları

Senaryo

- Aşağıda, farklı yaş gruplarındaki dört hasta, menenjit nedeniyle hastaneye başvurmuştur. Her bir hastanın klinik durumu ve laboratuvar bulguları farklılık göstermektedir.

Menenjit Türleri:

- A. Bakteriyel Menenjit
- B. Viral (Aseptik) Menenjit
- C. Fungal Menenjit
- D. Tüberküloz Menenjiti

Hasta Bilgileri:

- Hasta A:** 3 aylık bebek, yüksek ateş, huzursuzluk, emme gücü ve fontanelde şişlik ile başvurdu. BOS'ta lökosit sayısı $20.000/\text{mm}^3$, glukoz seviyesi 40 mg/dL, protein seviyesi 200 mg/dL.
- Hasta B:** 25 yaşında sağlıklı birey, ani başlangıçlı baş ağrısı, ense sertliği, fotofobi ve bulantı ile başvurdu. BOS'ta lenfosit $300/\text{mm}^3$, glukoz seviyesi 60 mg/dL, protein seviyesi 70 mg/dL.
- Hasta C:** 65 yaşında erkek hasta, ateş, baş ağrısı, bilinç bulanıklığı ve nöbet ile başvurdu BOS'ta lenfosit sayısı $500/\text{mm}^3$, glukoz seviyesi 30 mg/dL, protein seviyesi 300 mg/dL.
- Hasta D:** 30 yaşında HIV pozitif hasta, ateş, baş ağrısı ve ense sertliği ile başvurdu. BOS'ta lökosit sayısı $10.000/\text{mm}^3$, glukoz seviyesi 30 mg/dL, protein seviyesi 400 mg/dL. Çini mürekkebi pozitif

Uzatılmış Eşleştirme Soruları

Eşleştirme:

- **Hasta A:** A. Bakteriyel Menenjit
- **Hasta B:** B. Viral (Aseptik) Menenjit
- **Hasta C:** D. Tüberküloz Menenjit
- **Hasta D:** C. Fungal Menenjit

Anahtar Özellikler Soruları

- Klinik karar verme sürecinin ve problem çözme becerisinin değerlendirildiği sınavlar
- Gerekli bilginin olguda verilmesine, sorunun doğrudan olgu ile ilgili olmasına ve temel bir kararı sorgulamasına dikkat edilmeli

Anahtar Özellikler Soruları

- Kısa bir olgu veya problem ve bu problem ile ilgili temel kararları sorgulayan sınırlı sayıda sorudan oluşur.
- Çok sayıda farklı olgu sorulursa kapsamı genişler.
- Hazırlanması nispeten güç

Anahtar Özellikler Soruları

- Her bir soru 3 dakika
- Her bir olgu 6,5 dakika
- Her birinde 2-3 anahtar özelliğın sorulduğı 32 olgulu bir sınav 3,5 saat $\Rightarrow$ orta düzeyde güvenirlik (0,70)
- Yüksek güvenirlik (0,80)
  - 25-40 olgu
  - 45-50 olgu
- Her bir olgu ile ilgili 2-3 soru $\Rightarrow$ yüksek güvenirlik

Anahtar Özellikler Soruları

- Kritik öğrenme hedefini belirler
- Gerçek hayatla bağlantı kurar
- Yüksek düzeyli düşünmeyi gerektirir
- Açık uçlu ve yönlendirici olmalı
- Net ve anlaşılır olmalı

Anahtar Özellikler Soruları: Menenjit

Senaryo

Bir üniversite hastanesinde, son iki hafta içinde 5 farklı hasta menenjit tanısıyla başvurmuştur. Hastaların yaşları, semptomları ve tedavi süreçleri farklılık göstermektedir.

Soru

Bu hastaların menenjit türlerini (bakteriyel, viral, mantar, vb.) ayırt etmek için hangi klinik ve laboratuvar bulgularına odaklanırsınız? Her bir menenjit türü için tanı yöntemlerini ve tedavi yaklaşımlarını açıklayınız. Ayrıca, menenjitten korunma yolları ve erken tanının önemi hakkında bilgi verin

Anahtar Özellikler Soruları: Menenjit

Not: Yanıtınızda, menenjit türlerinin bulaşma yolları, risk grupları ve aşılama stratejileri gibi konular da ele alınmalı

Bu soru, öğrencilerin menenjit hastalığını çok yönlü bir şekilde değerlendirmelerini sağlayacaktır

Sözlü Sınavlar

- Soruların bir ya da daha fazla değerlendirici tarafından sözlü olarak sorulduğu
- Cevapların da sözlü olarak istendiği ölçme aracı

Sözlü Sınavlar

- Öğrenciyle aktif temas kurulması
- Öğrencinin cevabında belirsiz kalan noktaların irdeleyerek bilginin daha genişlemesine ve derinlemesine ölçülmesi
- Öğrencinin zayıf ve güçlü taraflarının daha belirgin olarak ortaya çıkarabilmesi
- Öğrenciye anında geri bildirim verilebilmesi
- Soruların hazırlanması açısından kullanışlı

Sözlü sınavlar

- Öğretim üyelerinin odalarında, her odada en az iki öğretim üyesiyle ve oda başına 6-8 öğrenci düşecek şekilde gerçekleştirilir
- Sorular ve beklenen yanıtlar standart değil
- Sınav uygulanması çok zaman alır
- Bir öğrenciye en çok 3-4 soru sorulabilir.

Sözlü sınavlar

- Konuyla ilgisi olmayan faktörler puanlamaya etki edebilir
  - * Öğrencinin kişilik özellikleri
  - * Bir önceki öğrencinin performansı.....
- Genellikle ayrıntı bilgileri ölçmekten öteye gidilemez.

Sözlü sınavlar

- Sınav sırasında atmosfer sık sık tehdit edici bir hal alabilir ve diyalog tartışmadan çok çatışma şekline dönüşebilir.
- Öğrencilerin anksiyetesi yüksek

Yapılandırılmış sözlü sınavlar

- Öğrencilerin problem çözme becerileri
- Klinik bilgilerini
- Klinik akıl yürütme süreçlerini değerlendirmek için uygun ve güvenilir bir yöntem

Yapılandırılmış sözlü sınavlar

- Öğretim üyeleri ortak senaryolar ve sorular hazırlar
- Sınav öğrenim amaç ve hedefleriyle uyumlu olmalı
- Tüm öğrencilere aynı içerik ve zorlukta, eşdeğer sorular sorulmalı
- Yönlendirici sorular sorulmamalı

Yapılandırılmış sözlü sınavlar

- En az iki değerlendirici bağımsız puanlama yapmalı
- Testten önce bütün değerlendiriciler puanlama şeklinde ve doğru cevaplarda fikir birliği sağlamalı
- Testten önce diğer değerlendiricilerle öğrencinin genel görünüşü, iletişim becerisi ve biçimi gibi değerlendirmeyi etkileyebilecek dışsal faktörler tartışılıp tanımlanmalı

Yapılandırılmış sözlü sınavlar

Sınavın kaydedilmesi

- İmkanlar doğrultusunda sözlü sınav oturumunun ses veya görüntü olarak kayıt altına alınması önerilir.
- Öğrencinin sınavın tekrar değerlendirilmesi ile ilgili bir talebi olduğunda kayıtlar kullanılabilir

Değerlendirme Rehberi

Yirmi sekiz yaşında kadın sağlık personelinin eline hastanın iğnesi batmıştır. Sağlık personeli iş güvenliğinden enfeksiyon hekimine yönlendirilmiştir.

SORULAR	YANITLAR	PUAN	AÇIKLAMA
Sağlık personeli için yaklaşım nasıl olmalı, hangi testler istenmeli	HBs Ag, Anti-HBC IgG Anti-HBs, Anti-HCV HIV Tetanoz aşı durumu	10	Sağlık personelinden son 48 saat saat içerisinde testler istenmiş olmalı
Kaynak hastadan hangi testler istenmeli	HBs Ag, Anti-HBC IgG, Anti-HCV, HIV	10	Kaynak hastadan son 48 saat saat içerisinde testler istenmiş olmalı
Sağlık personeli ne kadar süre takip edilmeli	HIV için 1. ve 3. aylarda HCV için 1. ve 4-6 aylarda test tekrarı yapılmalı	10	

Objektif Yapılandırılmış Klinik Sınav (OSCE)

- Öğrencilerin klinik uygulamalar sırasında kendilerinden beklenen uygulama ve becerileri istenen düzeyde uygulamaya hazır olma durumlarını değerlendirmek için kullanılır

OSCE

- Sınav öncesinde eğitim programının amaç ve hedeflerine uygun olarak hastalık senaryoları hazırlanır.
- Sınavdan öncesinde simüle hasta rolü yapacak kişiler seçilir
- Senaryoların mümkün olduğunca gerçekçi olması önemli

OSCE

- Sırayla öğrenciler sınavların gerçekleştirileceği poliklinik odalarına alınır.
- Sınav başlama zili çaldığında simüle hasta odaya girince sınav başlamış olur.
- Sınav esnasında öğrenciler kameralı sistem sayesinde öğrenciler izlenir ve dinlenir.
- Sınav ekranı üzerinden aldıkları kısa notlar ve istedikleri tetkikler gözlem odasında bulunan öğretim üyesi tarafından görülebilir

OSCE

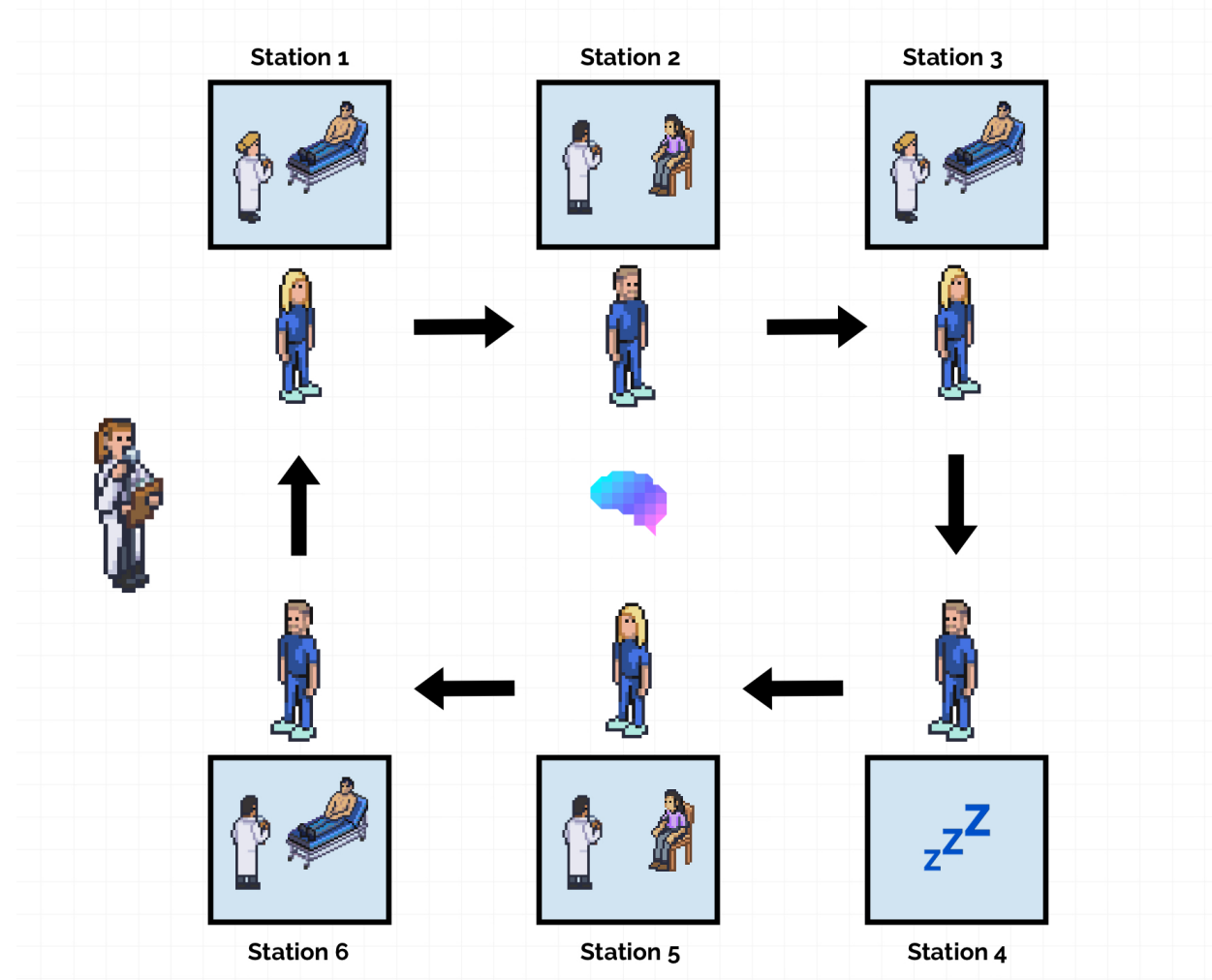
- Sınav süresi değişmekle birlikte genel olarak 5-10 dakika
- Sınav sistemine yüklenmiş olan fizik muayene dosyaları öğrenci tarafından açılarak normal ve anormal bulguların sözel ve/veya yazılı bir şekilde değerlendirilmesi gerekir.

OSCE

- Anamnez ve fizik muayeneden elde edilen bulgular çerçevesinde ön tanılar belirlenir
- Gerekliyse sistem üzerinden laboratuvar istekleri yapılır.
- Elde edilen tüm veriler sonucunda hastanın tanısı hastaya açıklanır
- Daha sonra hastaya gerekliyse, konsültasyon, sevk, cerrahi, medikal tedavi, rehabilitasyonu da içerecek şekilde tedavi planı açıklanarak sınav bitirilir

- Sınav esnasında sınava girecek öğrenciler ile sınavdan çıkmış öğrencilerin iletişime geçmesi engellenir.

OSCE

OSCE, genellikle yazılı sınavlara göre daha maliyetli

- ❖ Standardize hastalar bulup eğitilmesi
- ❖ Çok sayıda değerlendirici gerektirmesi
- ❖ İstasyonlarda kullanılacak araç-gereçlerin oluşturacağı maliyeti dezavantajları

Miller piramidinin 3. basamağını ölçmesi bakımından değerli

(simüle ortamda ölçme değerlendirme)

DURAKLAR

Fiziksel muayene, tanı koyma, hasta ile iletişim, acil müdahale, klinik karar verme

25 yaşında kadın hasta baş ağrısı, bulantı-kusma ile başvurdu. Nörolojik muayenesini yapınız

67 yaşında DM tanılı erkek hasta 3 gündür sağ bacakta kızarıklık şikayeti ile başvurdu, hastanın ayak muayenesini yapınız

47 yaşında kadın hasta sarılık ve karın ağrısı şikayeti ile başvurmuştur, batın muayenesini yapınız

50 yaşında erkek hasta vücudunda kene ısığı sonrası kolunda halka şeklinde kızarıklık oluştuğunu belirtiyor, ayrıntılı öykü alınız

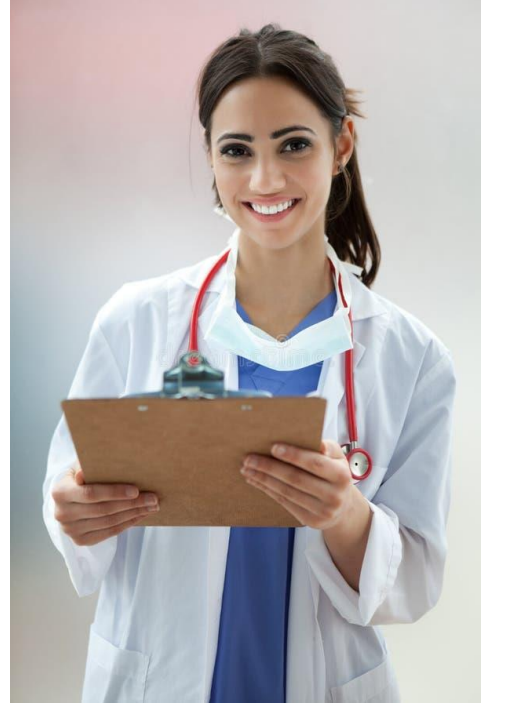

Sancaktepe Enfeksiyon Hastalıkları Polikliniđi’nde çalışıyorsunuz. Size yeni başvuru yapan bir hasta olan MY ile “hasta görüşmesi” yapmanız gerekiyor.

Hastanın ateş yüksekliği, terleme ve eklem ağrıları olduğunu hemşire size iletiyor.

“**Hasta görüşmesi**” yaparak hastanın durumuna ilişkin “**danişmanlık ve yönlendirme**” yapmanız beklenmektedir.

-

DURAK 1

STANDART HASTA SENARYOSU

Hastanın Adı: MY

Yaşı: 35

Medeni Hali: Evli

Mesleği: Hayvancılık

Eğitimi: İlkokul

Yaşadığı yer: Kars

Olgu Özeti

Şikâyet: Ateş yüksekliği, terleme, eklem ağrısı

Hikâye: Otuz altı yaşında erkek hasta enfeksiyon polikliniğine başvurmuştur. Öyküsünde 10 gündür devam eden ateş yüksekliği, terleme ve eklem yerlerinde ağrı olduğunu belirtiyor.

DURAK 1

STANDART HASTA SENARYOSU

Özgeçmiş

Kronik bir hastalığı yok

Soygeçmiş

Anne baba sağ, özellik yok.

Evli 2 ve 5 yaşlarında iki tane çocuğu var

DURAK 1

STANDART HASTA SENARYOSU

Buyurun oturun, ben Dr..... .

Adınızı öğrenebilir miyim? (Ad-soyadı, kimlik bilgileri)

Mehmet Yılmaz

Şikâyetiniz nedir? Ne şikâyetiniz var?

Yaklaşık 10 gündür ateşim yüksek. Aşırı terliyorum, her yerim ağrıyor (sorulursa, sırt, göğüs ve eklem ağrıları).

DURAK 1

STANDART HASTA SENARYOSU

Ne zamandır bu şikayetler var?

Yaklaşık 10 gün önce şikayetim başladı, ama son günlerde daha çok arttı.

Ateşinizi hiç ölçtünüz mü?

Ateşi ölçmek için evde derecem yok. Ama bir hafta önce acile gelmiştim. Acilde ateşimi ölçtüler. 38 C üzerinde olduğunu söylediler

Mesleğiniz neydi?

Köyde hayvanlarımız var. Ailece hayvancılık yapıyoruz. Bolca süt elde ediyoruz, peynir yapıyoruz.

Hayvanlarda düşük oldu mu hiç?

Evet, 3 ay önce keçilerimizden biri düşük yaptı.

DURAK 1

STANDART HASTA SENARYOSU

Eklem ağrısından bahsetmiştiniz. Hangi eklemlerinizde ağrı olduğunu söyleyebilir misiniz?

Sırtta ağrım oluyor. Daha önce böyle bir ağrım yoktu

Baş ağrısı, bulantı-kusmanız oluyor mu?

Hayır, olmadı

Evde kaç kişi kalıyorsunuz?

Bizim aile biraz kalabalık, 8 kişi bir arada kalıyoruz

Ailede başka şikayeti olan var mı?

Kardeşim de eklemlerimde ağrı var diyor, ama onun ateşi olmadı

DURAK 1

STANDART HASTA SENARYOSU

Sizde peynir hastalığı da denilen bir hastalıktan şüpheleniyorum. Köyde sütü peynir yapmadan önce kaynatıyor musunuz?

Ne yalan söyleyeyim, doktor bey. Bazen işimiz yoğun oluyor, kaynatamıyoruz.

Sizden şüphelendiğim bu hastalık için kan vermenizi isteyeceğim, kan sonuçlarına göre tedavinizi düzenleyeceğim. Geçmiş olsun.

Değerlendirme Kılavuzu

	Evet	Hayır
Kendini tanıtmayı	3	
Hastanın adını sorması	3	
Hastanın şikayetini sorması	2	
Hastanın mesleğini sorması	4	
Hangi eklemının ağırdığını sorması	3	
Ailede başka şikayeti olan kişinin olup olmadığını sorması	3	
Baş ağrısı, bulantı-kusmayı sorması	3	
Ateş yüksekliğini sorması	5	
Ateşin şeklini sorması	3	
Antibiyotik kullanımını sorması	3	
Toplam puan	30	

OSCE varyasyonları: OSPE

- Objective: Tarafsız
- Structured: Yapılandırılmış
- Practical: Pratik
- Examination: Sınav

OSPE

- Preklinik birimler için laboratuvar değerlendirilmesinde kullanılır
- Kısa belirgin tek beceriyi ölçmekte yararlı
- Güvenirlilik ve geçerliliği yüksek

OSPE neyi ölçer?

Entelektüel becerileri

- ❖ Bilginin hatırlanması
- ❖ Verilerin kullanılması
- ❖ Problem çözme

İletişim becerileri

- ❖ Dikkat
- ❖ Cevap
- ❖ Empati

Uygulamalı beceriler

- ❖ Taklit
- ❖ Kontrol
- ❖ Otomatikleşme

Genel Özellikler

- Öğrencilerin uygulama performansını kontrol noktalarının değerlendirir
- Birbirinden ayrılmış çok sayıda istasyonun olduğu bir oda
- Her istasyonda bir değerlendirici, bir görev talimatı ve gerekli donanım
- İstasyonlarda genellikle klinikle bağlantılı görevler yer alır

OSPE UYGULAMALARI

- ❖ Laboratuvar uygulamaları
- ❖ Deney kurma işlemleri
- ❖ Hesaplamalar
- ❖ Tanıya yönelik yorum
- ❖ Hasta eğitimi
- ❖ Hasta yönetimi

3-Gerçek Yaşam Uygulamaları ile Bağlantı Kurma

- Eğitimde öğrenilen bilgilerin, öğrencilerin günlük yaşamlarıyla ilişkilendirilerek anlamlı hale getirilmesini ifade eder.
- Bu yaklaşım özellikle **kalıcı öğrenme, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin gelişimi** açısından oldukça önemli

Neden Önemli?

- Motivasyonu artırır
- Soyut kavramlar somut örneklerle desteklenerek daha iyi anlaşılır
- Öğrenciler sosyal, kültürel ve çevresel sorunlara duyarlı hale gelir.

Nasıl uygulanır

Senaryo temelli öğrenme: Örneğin, menenjit salgını üzerine bir halk sağlığı kampanyası planlanabilir

Güncel olaylara bağlama: Güncel bir hepatit vakası üzerinden değerlendirme

Saha gezileri / vaka incelemeleri: Hastaneler, su arıtma tesisleri, laboratuvarlar gibi yerlere yapılan ziyaretlerle öğrencilerin gözlem yapması sağlanması

Nasıl uygulanır

Proje çalışmaları: Öğrenciler, örneğin “temiz suya erişimin enfeksiyon hastalıklarına etkisi” üzerine bir araştırma projesi geliştirilebilir

Rol yapma / drama: Doktor, hasta ve sağlık çalışanı rollerinin oynandığı etkinliklerle empati ve iletişim becerileri gelişir.

Değerlendirme Yöntemleri

- Gerçek yaşamla ilişkilendirilmiş sorular (örneğin anahtar özellikli sorular).
- Akran ve öz değerlendirme
- Proje ve performans ödevleri

Hacetepe Üniversitesi

Tıp Eğitimi ve Bilişimi A.B.D

Doç. Dr.Gülşen Taşdelen Teker hocamıza destekleri nedeniyle teşekkür ederim

